

MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2018 r.

(BM) WPR.054.4.19.2018.AS

03980200078229
RPW/23932/2018 P
2018-08-13

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

13. 08. 2018

nr RPW.....
23932/2018 P
52. Penion
(podpis)

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę podczas 64. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 lipca 2018 roku, dotyczące wraku t/s FRANKEN, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Eksperci zajmujący się badaniami wraków morskich zalecają aby ich nie podnosić, a jedynie monitorować co się z nimi dzieje. Wszystkie znane wraki statków w Polskich Obszarach Morskich, w tym t/s FRANKEN, są stale monitorowane, w szczególności w zakresie ewentualnych zanieczyszczeń środowiska morskiego. Obszar, w którym zalega wrak t/s FRANKEN, od wielu lat jest objęty monitoringiem powietrznym i satelitarnym prowadzonym przez Urząd Morski w Gdyni. Trasa lotów samolotów monitoringowych uwzględnia obserwację miejsc wszystkich znanych wraków, mogących stwarzać zagrożenie dla środowiska. Przeprowadzone obserwacje nie wskazują na to, aby w rejonie zalegania wraku t/s FRANKEN wydobywały się zanieczyszczenia ropopochodne, świadczące o uwalnianym się paliwie. Dodatkowo do Urzędu Morskiego w Gdyni nie wpłynęły żadne zgłoszenia, od poławiających w tamtym rejonie rybaków oraz załóg innych jednostek, dotyczące zanieczyszczeń wody, które mogłyby świadczyć o ewentualnych wyciekach z wraku. Nadto, ww. wrak jest udostępniony do nurkowania rekreacyjnego. W sezonie w ciągu tygodnia odbywa się na nim około 1-2 nurkowań. Jak wynika z informacji uzyskanych od środowiska nurków, obecnie w toni wodnej wokół wraku nie obserwuje się żadnego widocznego śladu uwalnianego się paliwa. W przypadku powzięcia informacji o zanieczyszczeniu substancjami ropopochodnymi, natychmiastowe działania podejmie pozostająca w stałej gotowości Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa.

Podkreślenia wymaga fakt, że mimo wielu przeprowadzonych ekspedycji badawczych brak jest jednoznacznych dowodów na zaleganie paliwa we wraku jednostki t/s FRANKEN, a informacje podawane przez media to hipotezy, które ciągle wymagają sprawdzenia. Raport Fundacji Mare, pt.: „Wstępny plan oczyszczenia wraku t/s FRANKEN” potwierdza jedynie potrzebę przeprowadzenia dalszych szczegółowych badań wraku statku oraz monitorowania jego stanu. Ekspedycja badawcza, na podstawie której opracowany został ww. raport, nie dowiodła występowania paliwa w zbiornikach wraku t/s FRANKEN, nie zaobserwowano również wycieków paliwa. Dane historyczne jednoznacznie wskazują, że przed zatopieniem jednostki doszło do znacznych rozmiarów rozlewu paliwa, a po intensywnym ostrzeliwaniu statek płonął przez około 2 godziny i eksplodował. Mimo wielu prób, do dnia dzisiejszego nie ustalono, czy na jednostce pozostały szczelne

zbiorniki wypełnione paliwem oraz jaka ilość paliwa została uwolniona do środowiska w dniu zatopienia. Fakt obserwacji przez nurków nienaruszonych zbiorników nie oznacza bowiem ich szczelności ani tym bardziej wypełnienia paliwem. Ostatnia ekspedycja badawcza nie poszerzyła również wiedzy odnośnie stanu kadłuba jednostki. Gruba warstwa rdzy, a w wielu miejscach także piasku i mułu, uniemożliwiły uzyskanie jednoznacznych wyników badań grubości blach. Bez konkretnych danych pomiarowych nie można więc wyciągać wniosków na temat zagrożenia zawaleniem się jednostki i niekontrolowanego uwolnienia się paliw i olejów do środowiska wodnego. Dodatkowo należy wskazać, że różnice w metodyce pobierania próbek osadów dennych podczas ww. ekspedycji badawczej uniemożliwiły porównanie z wynikami analiz przeprowadzonymi w poprzednich latach, w związku z tym nie ma możliwości weryfikacji czy zaobserwowane przekroczenia norm substancji chemicznych są związane z wyciekami, którymi miały miejsce tuż po zatopieniu statku czy wynikają one z obecnego stanu wraku.

W związku z powyższym, informacje przekazane do mediów odnośnie 1,5 miliona litrów zatopionego paliwa, zalegającego we wraku jednostki i bezpośrednio zagrażającego Zatoce Gdańskiej i okolicznym obszarom lądowym są tylko hipotezą opartą na podstawie historycznych zdjęć i schematów budowy jednostki i nie mogą być uznane za okoliczność zweryfikowaną.

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej stoi na stanowisku, że w obecnej sytuacji najważniejsze jest przeprowadzenie rzetelnych badań i analiz, w celu weryfikacji stanu wraku t/s FRANKEN oraz ewentualnego wypełnienia zbiorników. Badania takie powinny zostać przeprowadzone z zachowaniem najwyższych standardów bezpieczeństwa oraz uwzględniać wszystkie rodzaje zagrożeń związanych z przedmiotowym wrakiem, takie jak możliwość zalegania we wraku i w jego pobliżu amunicji i niewybuchów oraz znaczną głębokość zalegania wymagającą szczególnych środków bezpieczeństwa związanych z pracami nurkowymi. Tylko fachowa wiedza oparta na konkretnych danych i wynikach pomiarów, a nie na przypuszczeniach, będzie mogła stanowić podstawę do wypracowania dalszego sposobu postępowania.

W związku z powyższym, w celu analizy i pozyskania danych oraz wypracowania planu działań dotyczących ww. wraku, powołany zostanie zespół, w skład którego wejdą przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwa Obrony Narodowej, Urzędu Morskiego w Gdyni oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Celem zespołu będzie analiza wszystkich dostępnych wyników badań, a w szczególności zgromadzonych w trakcie ostatniej ekspedycji danych, z których nie wszystkie zostały uwzględnione w raporcie Fundacji Mare. Na podstawie wypracowanych przez zespół zaleceń Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej będzie mógł podjąć decyzję w zakresie dalszych działań.

MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
Marek Gróbarczyk